

ЗВІТ **про результати проведеної оцінки доступності** **та якості послуг**

Важливим інструментом такої оцінки стали моніторингові дослідження Державної служби якості освіти України та її територіальних органів.

Моніторинг охопив дошкільну, загальну середню, позашкільну, професійну, фахову передвищу та вищу освіту. Застосований підхід передбачав поєднання анкетування учасників освітнього процесу та безпосереднього відвідування закладів освіти, що дало можливість оцінити не лише організаційні умови, а й фактичний стан доступності та безбар'єрності освітнього середовища.

Дошкільна освіта

У вересні–жовтні 2025 року Державною службою якості освіти України та її територіальними органами проведено моніторингове дослідження організованого початку 2025/2026 навчального року у сфері дошкільної освіти.

Дослідження було спрямоване на вивчення стану готовності закладів дошкільної освіти до нового навчального року, організації освітнього процесу, створення безпечних умов, забезпечення державних гарантій та визначення умов для інклюзивності. Окрему увагу приділено рівню задоволеності керівників, педагогічних працівників і батьків організацією освітнього процесу.

До дослідження було залучено 536 закладів дошкільної освіти, з яких 69 безпосередньо відвідали представники територіальних органів ДСЯО, а 467 були охоплені опитуванням. Загалом дослідженням охоплено 15 966 респондентів.

У межах оцінювання вивчалися питання фізичної доступності освітнього середовища, зокрема доступність приміщень для дітей з інвалідністю, наявність пандусів та підйомників, спеціально облаштованих санітарних і ресурсних кімнат, контрастного та рельєфного маркування.

За результатами моніторингу виявлено, що основними бар'єрами залишаються обмежений фізичний доступ до окремих приміщень, відсутність або недостатня кількість пандусів та підйомників, недостатня кількість спеціально облаштованих санітарних і ресурсних кімнат, а також недостатнє контрастне та рельєфне маркування.

Окремо оцінювалася доступність укриттів та систем оповіщення для дітей з особливими освітніми потребами, зокрема дітей із порушеннями слуху та зору.

Загальна середня освіта

У вересні–жовтні 2025 року ДСЯО та її територіальними органами проведено моніторингове дослідження організованого початку 2025/2026 навчального року у сфері загальної середньої освіти.

Метою дослідження було оцінити готовність закладів до нового навчального року, організаційні та безпекові умови, рівень задоволеності учасників освітнього процесу, наявність умов безбар'єрності та дотримання державних гарантій.

Дослідження охопило 566 закладів загальної середньої освіти, з яких 78 були безпосередньо відвідані, та 98 599 респондентів.

Під час оцінювання безбар'єрності досліджувалися доступність території, входів до будівель і приміщень, можливість пересування між поверхами, доступність санітарних приміщень та ресурсних кабінетів.

За результатами дослідження ДСЯО визначила рівень безбар'єрності ЗЗСО як помірно достатній. Найбільш доступними напрямками визначено безперешкодне пересування територією та доступ до будівель і приміщень, тоді як найбільш вразливими залишаються міжповерхова мобільність та санітарно-побутова інфраструктура.

Отримані результати стали основою для визначення напрямів подальшої модернізації освітньої інфраструктури та розвитку безбар'єрного освітнього середовища.

Позашкільна освіта

У період з вересня до жовтня 2025 року ДСЯО спільно з територіальними органами провела моніторингове дослідження організованого початку 2025/2026 навчального року у сфері позашкільної освіти.

До дослідження було залучено 302 заклади позашкільної освіти, з яких 248 взяли участь в онлайн-опитуванні та 54 були безпосередньо відвідані. Загалом опитано 11 208 респондентів.

Окремий розділ дослідження був присвячений питанням безбар'єрності у закладах позашкільної освіти.

Оцінювалися доступність території та будівель, можливість пересування приміщеннями, облаштування санітарних приміщень, ресурсних кімнат та доступність укриттів для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Одним із найбільш проблемних аспектів визначено доступність укриттів: лише 17 % закладів позашкільної освіти зазначили наявність вільного доступу до укриттів для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. За оцінкою здобувачів позашкільної освіти цей показник становив 18,3 %.

За результатами моніторингу ДСЯО надала рекомендації щодо посилення кадрового забезпечення, облаштування безпечного та безбар'єрного освітнього середовища та розширення психологічної підтримки учасників освітнього процесу.

Професійна освіта

У вересні–жовтні 2025 року ДСЯО спільно з територіальними органами провела моніторингове дослідження організованого початку 2025/2026 навчального року у сфері професійної освіти.

Метою дослідження було всебічно оцінити стан готовності закладів професійної освіти до нового навчального року, визначити рівень задоволеності керівників, педагогічних працівників і здобувачів освіти, оцінити стан безпеки та дотримання державних гарантій, а також окреслити тенденції розвитку безбар'єрності освітнього середовища.

Таким чином, професійна освіта також була безпосередньо включена до системного моніторингу доступності та якості освітніх послуг.

Оцінювання дозволило врахувати безбар'єрність як складову загального стану освітнього середовища та визначити напрями його подальшого вдосконалення.

Фахова передвища освіта

У період з 17 вересня до 17 жовтня 2025 року ДСЯО спільно з територіальними органами провела моніторингове дослідження організованого початку 2025/2026 навчального року у закладах фахової передвищої освіти.

Дослідження було спрямоване на оцінку стану готовності закладів до нового навчального року, організаційних та безпекових умов, рівня задоволеності учасників освітнього процесу та окреслення тенденцій розвитку безбар'єрності освітнього середовища.

До дослідження було залучено 25 711 респондентів, а 49 закладів безпосередньо відвідано представниками територіальних органів ДСЯО.

Під час оцінювання враховувалися доступність території та входів до будівель, можливість пересування між поверхами, доступність санітарних приміщень, укріплень, інформаційного та тактильного маркування.

Результати моніторингу дозволили визначити проблемні компоненти безбар'єрного середовища та сформулювати напрями подальшого вдосконалення інфраструктури закладів фахової передвищої освіти.

Вища освіта

У вересні 2025 року ДСЯО та її територіальними органами проведено моніторингове дослідження організованого початку 2025/2026 навчального року у сфері вищої освіти.

Метою дослідження було оцінити стан готовності закладів вищої освіти, рівень задоволеності учасників освітнього процесу, стан безпечності освітнього середовища, дотримання державних гарантій та окреслити тенденції розвитку безбар'єрності.

Дослідження охопило 19 369 респондентів.

Оцінювання охоплювало питання архітектурної доступності, доступності території та входів, міжповерхового пересування, санітарних приміщень, інформаційного і тактильного маркування, укріплень та психологічної підтримки.

За результатами дослідження рівень безбар'єрності закладів вищої освіти характеризується як такий, що перебуває на етапі активного становлення. Ключовими викликами залишаються міжповерхова мобільність, доступність санітарних приміщень та недостатня системність інформаційного маркування.

ДСЯО рекомендує системно інтегрувати принципи універсального дизайну в управління освітою, проводити регулярний аудит доступності та спрямовувати ресурси на модернізацію освітньої інфраструктури.

Моніторингове дослідження якості корекційно-розвиткових послуг

Державною службою якості освіти України проведено моніторингове дослідження щодо якості надання корекційно-розвиткових занять та

ефективності використання коштів державної субвенції на підтримку осіб з особливими освітніми потребами у 2025 році.

Дослідження було спрямоване на оцінку фактичної доступності та якості корекційно-розвиткових послуг для дітей з особливими освітніми потребами, стану їх організації та кадрового забезпечення, а також виявлення основних бар'єрів, що впливають на отримання таких послуг.

Під час дослідження враховувалися думки керівників закладів освіти, фахівців, які проводять корекційно-розвиткові заняття, та батьків дітей з ООП, що дозволило оцінити якість і доступність послуг з різних позицій.

За результатами дослідження виявлено кадрові, матеріально-технічні, організаційні та територіальні бар'єри у забезпеченні корекційно-розвиткових послуг, зокрема більш виражені у сільській місцевості.

Результати моніторингу сформували доказову основу для подальшого вдосконалення механізмів забезпечення доступності та якості корекційно-розвиткових послуг, підвищення ефективності використання державних ресурсів та усунення виявлених бар'єрів.

Узагальнення результатів оцінки

Проведені ДСЯО моніторингові дослідження дозволили сформувати **системну оцінку доступності та якості освітніх послуг на всіх рівнях освіти.**

Застосований інструментарій передбачав отримання інформації безпосередньо від учасників освітнього процесу та перевірку стану закладів під час їх відвідування. Це дало змогу оцінювати доступність не лише як формальну відповідність установленим вимогам, а як **реальну можливість користуватися освітнім середовищем та отримувати освітні послуги.**